

๑๐๕ ๔๓๓ ยมกปาฐิ (๒)

สุภีร์ ทุมทอง

๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

๑. มุขยวมก

๑. มุลยมก

มูล = โโลภะ, โทสยะ, โมหะ, อโลภะ, อโทสยะ, อโมหะ

กุศลมูล ๓ = อโลภะ, อโทสยะ, อโมหะ

อกุศลมูล ๓ = โโลภะ, โทสยะ, โมหะ

อพยาगतมูล ๓ = อโลภะ, อโทสยะ, อโมหะ

นามมูล ๙ = กุศลมูล ๓, อกุศลมูล ๓, อพยาगतมูล ๓

๑. มุขยมก

วาระ ๑๐

มูล์ เหตุ นิตานนวจ สมภโว ปภเวน จ

สมุฏฐานาหารารมมณา ปจฺจโย สมุทเยน จ.

(๑) มูลวาระ (๒) เหตุวาระ (๓) นิตานวาระ

(๔) สัมภววาระ (๕) ปภววาระ (๖) สมุฏฐานวาระ

(๗) อาหารวาระ (๘) อารัมมณวาระ

(๙) ปัจจยวาระ (๑๐) สมุทยวาระ

๑. มุลยมก

โครงสร้างมูลยมก

บท ๔ = กุสลบท, อกุสลบท, อพยากตบท, นามบท

นย ๔ = มุลนัย, มุลมุลนัย, มุลกนัย, มุลมุลกนัย

ยมก ๓ = มุลยมก, เอกมุลยมก, อัญญมัญญมุลยมก

รวมยมกในวาระเดียวกัน = ๔ X ๔ X ๓ = ๔๘

ยมกปาติ

[๕๐] เย เกจิ กุสลา ฌมา, สพฺเพ เต กุสลมฺูลาติ.

ตีเณว กุสลมฺูลานิ, อวเสสา กุสลา ฌมา น กุสลมฺูลา.

เย วา ปน กุสลมฺูลา, สพฺเพ เต ฌมา กุสลาติ.

อามนฺตา.

คู่ที่ ๑ อนฺุโลม - ปฏฺิโลม

อนฺุโลม = เย เกจิ กุสลา ฌมา, สพฺเพ เต กุสลมฺูลา

ปฏฺิโลม = เย วา ปน กุสลมฺูลา, สพฺเพ เต ฌมา กุสลา

ยมกปาติ

[๕๐] เย เกจิ กุสลา ฌมา, สพฺเพ เต กุสลมฺูลาติ.

ตีเณว กุสลมฺูลานิ, อวเสสา กุสลา ฌมา น กุสลมฺูลา.

เย วา ปน กุสลมฺูลา, สพฺเพ เต ฌมา กุสลาติ.

อามนฺตา.

คฺูที่ ๒ ปุจฉา - วิสัชนา

ปุจฉา = เย เกจิ กุสลา ฌมา, สพฺเพ เต กุสลมฺูลา

วิสัชนา = ตีเณว กุสลมฺูลานิ, อวเสสา กุสลา ฌมา น กุสลมฺูลา

ปุจฉา = เย วา ปน กุสลมฺูลา, สพฺเพ เต ฌมา กุสลา

วิสัชนา = อามนฺตา

ยมกปาติ

[๕๐] เย เกจิ กุสลา ฌมา, สพเพ เต กุสลมูลาตี.

ตีเณว กุสลมูลานิ, อวเสสา กุสลา ฌมา น กุสลมูลา.

เย วา ปน กุสลมูลา, สพเพ เต ฌมา กุสลาตี.

อามนตา.

คู้ที่ ๓ สันนิฏฐานบพ - สั้งสยบพ

สันนิฏฐานบพ = เย เกจิ กุสลา ฌมา

สั้งสยบพ = สพเพ เต กุสลมูลา

สันนิฏฐานบพ = เย วา ปน กุสลมูลา

สั้งสยบพ = สพเพ เต ฌมา กุสลา

ยมกปาถิ

[๕๐] เย เกจิ กุสลา ฌมา, สพะเพ เต กุสลมูลาติ.

ตีเณว กุสลมูลานิ, อวเสสา กุสลา ฌมา น กุสลมูลา.

เย วา ปน กุสลมูลา, สพะเพ เต ฌมา กุสลาติ.

อามนตา.

เย เกจิ กุสลา ฌมา = กุศลจิต ๒๑ เจตสิก ๓๘

ตีเณว กุสลมูลานิ = อโลภา อโทสะ อโมหะ

อวเสสา กุสลา ฌมา น กุสลมูลา = กุศลจิต ๒๑ เจตสิก ๓๕

ยมกปาถิ

[๒๒] เย เกจิ อกุສลา ฌมมา, สพเพ เต อกุສลมูลาติ.

ตีเณว อกุສลมูลานิ, อวเสสา อกุສลา ฌมมา น อกุສลมูลา.

เย วา ปน อกุສลมูลา, สพเพ เต ฌมมา อกุສลาติ.

อามนุตา.

เย เกจิ อกุສลา ฌมมา = อกุສลจิต ๑๒ เจตสิก ๒๗

ตีเณว อกุສลมูลานิ = โลภาะ โทสะ โมหะ

อวเสสา อกุສลา ฌมมา น อกุສลมูลา = อกุສลจิต ๑๒ เจตสิก ๒๔

ยมกปาถิ

[๗๔] เย เกจิ อพฺยาคตา ฌมฺมา, สพฺเพ เต อพฺยาคตมฺูลาติ.

ตีเณว อพฺยาคตมฺูลานิ, อวเสสา อพฺยาคตา ฌมฺมา น อพฺยาคตมฺูลา.

เย วา ปน อพฺยาคตมฺูลา, สพฺเพ เต ฌมฺมา อพฺยาคตาติ.

อามนฺตา.

เย เกจิ อพฺยาคตา ฌมฺมา =

วิปากจิต ๓๖ กริยาจิต ๒๐ เจตสิก ๓๘ รูป ๒๘ นิพพาน

ตีเณว อพฺยาคตมฺูลานิ = อโลภะ อโทสะ อโมหะ

อวเสสา อพฺยาคตา ฌมฺมา น อพฺยาคตมฺูลา =

วิปากจิต ๓๖ กริยาจิต ๒๐ เจตสิก ๓๕ รูป ๒๘ นิพพาน

ยมกปาติ

[๘๖] เย เกจิ นามา ฌมา, สพฺเพ เต นามมูลาตี.

นเวว นามมูลานี , อวเสสา นามา ฌมา น นามมูลา.

เย วา ปน นามมูลา, สพฺเพ เต ฌมา นามาตี.

อามนฺตา.

เย เกจิ นามา ฌมา = จิต ๘๙ เจตสิก ๕๒

นเวว นามมูลานี = โลกะ โทสะ โมหะ อโลกะ อโทสะ อโมหะ

อวเสสา นามา ฌมา น นามมูลา = จิต ๘๙ เจตสิก ๔๖

ยมกปาถิ

[๕๓] เย เกจิ กุสลา ฌมา, สพะเพ เต กุสลมูลมูลาติ.

ตีเณว กุสลมูลมูลานิ, อวเสสา กุสลา ฌมา น กุสลมูลมูลา.

เย วา ปน กุสลมูลมูลา, สพะเพ เต ฌมา กุสลาติ.

อามนตา.

เย เกจิ กุสลา ฌมา = กุศลจิต ๒๑ เจตสิก ๓๘

ตีเณว กุสลมูลมูลานิ = อโลภา อโทสะ อโมหะ

อวเสสา กุสลา ฌมา น กุสลมูลมูลา = กุศลจิต ๒๑ เจตสิก ๓๕

ยมกปาถิ

[๒๕] เย เกจิ อกุສลา ฌมมา, สพะเพ เต อกุສลมูลมูลาติ.

ตีเณว อกุສลมูลมูลานิ, อวเสสา อกุສลา ฌมมา น อกุສลมูลมูลา.

เย วา ปน อกุສลมูลมูลา, สพะเพ เต ฌมมา อกุສลาติ.

อามนตา.

เย เกจิ อกุສลา ฌมมา = อกุສลจิต ๑๒ เจตสิก ๒๗

ตีเณว อกุສลมูลมูลานิ = โลภาะ โทสะ โมหะ

อวเสสา อกุສลา ฌมมา น อกุສลมูลมูลา = อกุສลจิต ๑๒ เจตสิก ๒๔

ยมกปาถิ

[๗๗] เย เกจิ อพฺยาคตา ฌมฺมา, สพฺเพ เต อพฺยาคตมฺมูลมฺลาตี.
ตีเณว อพฺยาคตมฺมูลมานิ, อวเสสา อพฺยาคตา ฌมฺมา น
อพฺยาคตมฺมูลา. เย วา ปน อพฺยาคตมฺมูลา,
สพฺเพ เต ฌมฺมา อพฺยาคตาตี. อามนฺตา.

เย เกจิ อพฺยาคตา ฌมฺมา =

วิปากจิต ๓๖ กริยาจิต ๒๐ เจตสิก ๓๘ รูป ๒๘ นิพพาน

ตีเณว อพฺยาคตมฺมูลมานิ = อโลภะ อโทสะ อโมหะ

อวเสสา อพฺยาคตา ฌมฺมา น อพฺยาคตมฺมูลา =

วิปากจิต ๓๖ กริยาจิต ๒๐ เจตสิก ๓๕ รูป ๒๘ นิพพาน

ยมกปาถิ

[๘๙] เย เกจิ นามา ฌมา, สพะเพ เต นามมูลมูลาติ.

นเวว นามมูลมูลานิ, อวเสสา นามา ฌมา น นามมูลมูลา.

เย วา ปน นามมูลมูลา, สพะเพ เต ฌมา นามาติ.

อามนตา.

เย เกจิ นามา ฌมา = จิต ๘๙ เจตสิก ๕๒

นเวว นามมูลมูลานิ = โลกะ โทสะ โมหะ อโลกะ อโทสะ อโมหะ

อวเสสา นามา ฌมา น นามมูลมูลา = จิต ๘๙ เจตสิก ๔๖

ยมกปาติ

[๕๖] เย เกจิ กุสลา ฌมา, สพเพ เต กุสลมูลกาตี.
อามนตา.

เย วา ปน กุสลมูลกา, สพเพ เต ฌมา กุสลาตี.

กุสลสมุฏฐานํ รูปํ กุสลมูลกํ น กุสลํ,

กุสลํ กุสลมูลกถเวจว กุสลญจ.

เย เกจิ กุสลา ฌมา = กุศลจิต ๒๑ เจตสิก ๓๘

กุสลมูลกา = กุศลจิต ๒๑ เจตสิก ๓๘ กุศลจิตชรูป ๑๕

กุสลสมุฏฐานํ รูปํ กุสลมูลกํ น กุสลํ = จิตชรูป ๑๕

กุสลํ กุสลมูลกถเวจว กุสลญจ = กุศลจิต ๒๑ เจตสิก ๓๘

ยมกปาถิ

[๒๘] เย เกจิ อกุสลา ฌมา, สพะเพ เต อกุสลมูลกาติ.
อเหตุกั อกุสลั น อกุสลมูลกั, สเหตุกั อกุสลั อกุสลมูลกั.
เย วา ปน อกุสลมูลกา, สพะเพ เต ฌมา อกุสลาติ.
อกุสลสมุญจันนั รูปั อกุสลมูลกั น อกุสลั,
อกุสลั อกุสลมูลกญเจว อกุสลญจ.

เย เกจิ อกุสลา ฌมา = อกุศลจิต ๑๒ เจตสิก ๒๗

อเหตุกั อกุสลั น อกุสลมูลกั = โมหเจตสิกในโมหมูลจิต ๒

อกุสลมูลกา = อกุศลจิต ๑๒ เจตสิก ๒๗ อกุศลจิตชรูป ๑๕

อกุสลสมุญจันนั รูปั อกุสลมูลกั น อกุสลั = จิตชรูป ๑๕

อกุสลั อกุสลมูลกญเจว อกุสลญจ = อกุศลจิต ๑๒ เจตสิก ๒๗

สวัสดีครับ